

do not have a foul odor. But if it is in its original place on his body, even though it is not visible when he is standing, since it is visible while he is sitting, he is forbidden to recite the *Shema* until he wipes himself thoroughly, because it is moist excrement and has a bad odor. Several of the *Geonim* ruled that it is forbidden to recite the *Shema* if one's hands are dirty [even if there is no foul odor emanating from them, and though the *halachah* does not follow their view, still], it is proper to act accordingly (Kessef Mishnah). (2) If a foul odor is coming from a substance, he distances himself four cubits, and then he may recite the *Shema*, provided that the odor does not reach him. But if the odor does reach him, he must distance himself to a place where the odor stops, and then he may recite the *Shema*. If an odor does not come from a substance, for example, if someone passed gas, one must distance himself to a place where the odor ceases, and then he may recite the *Shema*. It is forbidden to recite the *Shema* opposite vessels that are used for excrement or urine, even if there is nothing in them and they do not have a foul odor, because they are considered as a lavatory.

שָׁאִין לְהֵן רִיחַ רָע. אָבֵל אִם הִיְתָה בְּמִקוֹמָה אֲפָּה עַל פִּי שְׂאִינָה נִרְאִית בְּשֶׁהוּא עוֹמֵד הוֹאִיל וְנִרְאִית בְּשֶׁהוּא יוֹשֵׁב אֲסוּר לְקָרוֹת עַד שְׂיִקְנַח יָפֶה יָפֶה מִפְּנֵי שֶׁהַצּוֹאֵה לְחָה הִיא וַיֵּשׁ לָהּ רִיחַ רָע וְכַמָּה גְּאוּנִים הוֹרוּ שֶׁאֲסוּר לְקָרוֹת אִם הִיוּ יָדָיו מְטוֹנְפוֹת וְכֵן רָאוּי לַעֲשׂוֹת: ב רִיחַ רָע שְׂיֵשׁ לוֹ עֵיקָר מִרְחִיק אַרְבַּע אַמּוֹת וְקוֹרָא אִם פָּסַק הָרִיחַ. וְאִם לֹא פָּסַק הָרִיחַ מִרְחִיק עַד מְקוֹם שֶׁפָּסַק הָרִיחַ וְקוֹרָא וְשָׁאִין לָהּ עֵיקָר כְּגוֹן מִי שְׂיֵצֵא מִמֶּנּוּ רוּחַ מִלְמַטָּה מִרְחִיק עַד מְקוֹם שֶׁתִּכְלָה הָרִיחַ וְקוֹרָא. גְּרַף שֶׁל רְעִי וְעֵבִיט שֶׁל מִימֵי רְגֵלִים אֲסוּר לְקָרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע בְּגִנְדָן וְאִף עַל פִּי שְׂאִין בְּהֵם כְּלוּם וְאִין לְהֵם רִיחַ רָע מִפְּנֵי שֶׁהֵם כְּבֵית הַכֶּסֶא:

TETZAVEH FOR WEDNESDAY

תצוה ליום רביעי

TORAH

תורה

יכוין בקריאת ששה פסוקים אלו שהם כנגד ו דמילוי ו דשם ב"ן לקנות בו הארת נפש משבת הבאה

יד וְתַרְתִּין תְּכִין דְּהַב דְּכִי
מְתַחֲמֵן תַּעֲבֵד יְתְּהוֹן עוֹבֵד
גְּדִילוֹ וְתִתֵּן יָת תַּכְּפִיא גְּדִילָתָא

יד וְשִׁתִּי שְׂרָשְׂרֹת זֶהָב טָהוֹר מְגַבְּלֹת תַּעֲשֶׂה
אֲתֵם מַעֲשֶׂה עֵבֶת וְנִתְּתָה אֶת־שְׂרָשְׂרֹת

(14) And when you will make two pure gold chains for the [Breastplate's] edges, the work of braiding, you may then [be able to] attach the braided chains to

RASHI

רש"י

(14) **זֶהָב** — [The word **שרשרת** here, means] chains. **מְגַבְּלֹת** — [The meaning here is] You must make these [chains] for the very edges (גבול) of the Breastplate. **עֵבֶת** — [means: These golden chains here were made by] the work of braiding the [individual golden] strings, and not [forming chains] by linked rings as they make [the chains] for [drawing water from] wells. Rather, [the chains here were braided,] just like they make [the chains] which suspend incense receptacles, called

(יד) **שְׂרָשְׂרֹת זֶהָב**. שֶׁלִּשְׁלֹאֹת: מְגַבְּלֹת. לְסוּף גְּבוּל הַחֹשֶׁן תַּעֲשֶׂה אוֹתָם: מַעֲשֶׂה עֵבֶת. מַעֲשֶׂה קְלִיעַת חוֹטִין וְלֹא מַעֲשֶׂה נִקְבִים וּכְפָלִים כְּאוֹתָן שְׁעוֹשִׂין לְבוֹרוֹת אֲלֵא כְּאוֹתָן שְׁעוֹשִׂין לַעֲרֹסְקָאוֹת

על מרמצתא: טו ותעבד חשן
דינא עובד אמן כעובד אפודא

הַעֲבֹתָת עַל־הַמִּשְׁבָּצֹת: ס טו וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן
מִשְׁפָּט מְעֵשָׂה חֹשֶׁב כַּמְעֵשָׂה אֶפֶד תַּעֲשֶׂנּוּ

those housings. (15) And you will make a Breastplate of Judgment, the work of a craftsman. Make it in the same way as the *Eifod* is made; out of gold,

RASHI

רש"י

encensiers [in Old French]. ונתתה את
[שרשרת [העבתת] — [means: You may then
(be able to) attach] the braided [chains],
made by the work of braiding (עבות), to those
housings. This verse does not represent the
command to actually make the chains, nor
the command to fix them on [the housings].
That is to say, the word תעשה stated here, is
not in the imperative form [and therefore,
does not mean “you must make”], and
[likewise,] the word ונתתה stated here is also
not in the imperative form [and does not
therefore mean “you must attach”]. Rather,
their form is simply the future tense [and they
mean, respectively, “You will make (them)

שקורין אינשינשיר"ש: ונתתה את שרשרת. ש
עבותות העשיות מעשה עבות על משבצות הללו
ולא זה הוא מקום צנאת עשיתן של שרשרות ולא
צנאת קביעותן ואין תעשה האמור כאן ל' צווי. ואין
ונתתה האמור כאן ל' צווי אלא ל' עתיד כי בפרשת
החשן חוזר ומצוהו על עשיתן ועל קביעתן ולא
נכתב כאן אלא להודיע מקצת צורך המשבצות
שצוה לעשות עם האפוד וכתב לך זאת לומר לך
המשבצות הללו יזקקו לך לכשתעשה שרשרות
מגבלות על החשן תתנם על המשבצות הללו:
(טו) חשן משפט. שמכפר על קלוקל הדין. ד"א
משפט שמברר דבריו והבטחתו אמת דרישנמ"ט
בלע"ז שהמשפט משמש ג' לשונות דברי טענות
בעלי הדין וגמר הדין ועונש הדין אם עונש מיתה

...,” and “You may then (be able to) attach ...”]. For in the section dealing with the Breastplate, Scripture returns [to this matter of the braided chains,] and there, it indeed expresses the commands to make them (verse 22 below) and to fix them on (verse 24-25 below). But [those commands] are therefore not what is expressed here; rather, Scripture here is merely informing you about part of the function of the housings which were commanded to be made along with the Eifod. Scripture is effectively saying here as follows: You will have a need for those housings, namely, “when you will make (תעשה) ... chains for the Breastplate’s edges, ... you may then [be able to] attach (ונתתה) them to those housings.” (15) חשן משפט — [called such,] because it atones for erroneous [decisions made by courts of] judgment (Zevachim 88b). Another explanation [as to why it is called משפט,] is: The term משפט [in this context,] means that [the Breastplate] clarifies its words, making a promise that is true. [Matters of indecision regarding the people of Israel were submitted to the Urim and Tumim contained inside the Breastplate, and God would send a message back through its letters, thus “clarifying” the decision and stating a faithful promise as to the resolution of the problem presented (see Rashi on verse 30 below);] discernment in Old French. [But how does the term משפט, “judgment,” allude to this meaning? Well,] because the term משפט is [generally] used to convey [one of] three meanings: (a) the claims [and counterclaims] of litigants [in a court case]; (b) the laying down of the verdict [by the judges]; and (c) the declaration of the sentence — e.g., whether it be the death penalty, lashes or a fine of money. Now, in our context

תַּעֲבֹדְנֶיהָ דִּהְבָּא וְדִהְבָּא תַּכְלָא
וְאַרְגָּמָן וְצָבֵעַ זְהוּרִי וּבִזָּי
שׁוּרֵי תַּעֲבֹד יִתִּיה: טז מְרַבֵּעַ
יְדֵי עֵיף זֶרֶתָא אֲרַפִּיה וְזֶרֶתָא
פְּתִיחָה: יז וְתִשְׁלֵם בֵּיה
אֲשֵׁלְמוֹת אֲבָנָא אֲרַבְעָא סְדָרִין
אֲבָן טָבָא סְדָרָא קְדָמָאָה סְמִקָּן
יֶרְקָן וּבִרְקָן סְדָרָא חָד:

זֶהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שְׁנִי וְשֵׁשׁ
מְשֻׁזָּר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: טז רְבֹועַ יִהְיֶה כַּפּוֹל
זֶרֶת אֲרָפּוֹ וְזֶרֶת רַחְבּוֹ: יז וּמִלְּאֵת בּוֹ מִלְּאֵת
אֲבָן אֲרַבְעָה טוּרִים אֲבָן טוּר אָדָם פֶּטְדָה
וּבִרְקַת הַטּוּר הָאֶחָד:

[wool dyed] green[ish-blue], [wool dyed] purple, strips of [wool dyed] crimson and linen [all] twined together, will you make it. (16) It will be square, [and when] folded, it will measure a span in length and a span in width. (17) And You will fill it with stones that fill up [their housings]. Four rows of stones, as follows: A row [consisting of] *odem, pit-dah, bareket* [making] one row;

RASHI

here, [the term *משפט*] is used in the [second] sense [above, namely, the laying down of the verdict (Siftei Chakhamim). That is to say], a clarification of the matter, explaining clearly what the resolution is to be. **[Make it] in the same way as the Eifod is made** — namely, by the work of a craftsman and out of the five materials enumerated in our verse (see Rashi on verse 6 above, s.v. “The work of a craftsman” and “Gold, [wool dyed] green[ish-blue], ...”). (16) **[כפול] זרת ארכו**

— [The word *זרת* (*span*) signifies the distance between the tips of the pinky and the thumb in a spread hand, and is equivalent to half of a six-handbreadth cubit, i.e., 3 handbreadths (Siftei Chakhamim). Now, although the Breastplate's full width was indeed a half a cubit, its full length was actually one cubit. However, it was] doubled over (*כפול*) [along half of its length, and consequently, “a span by a span” were its measurements when folded]. And [after being folded,] it was placed upon the High priest's front, over his heart, as Scripture says (verse 30 below), “[And you will insert the Urim and Tumim into the Breastplate of Judgment,] and they will thus be upon Aharon's heart.” The Breastplate was suspended [above] on the Eifod's shoulder straps, which had come from behind [beginning at their connections on the Eifod's waistband, up the High Priest's back], over his shoulders, and folded over, coming down a little on his front (see Rashi on verse 7 above). The Breastplate was suspended on these shoulder straps, by the [golden braided] chains and the [golden] rings, as is explained in there spective verses (22-29 below). (17) **And you will fill it [with stones that fill]** — Since these stones “filled” the cavities of their housings that were made for them [in which to be set], Scripture calls them [stones that] “fill” (and see Exodus 25:7 and Rashi there).

רש"י

אם עונש מכוח אם עונש ממוז. וזה משמש לשון ברור דברים שפורש ומברר דבריו: **ממעשה אפד**. מעשה חושב ומחמשת מינין: (טז) **זרת ארכו וזרת רחבו**. כפול ומוטל לו לפניו כנגד לבו שנאמר והיו על לב אהרן תלוי בכתפות האפוד הבאות מאחוריו על כתפיו ונקפלות ויורדות לפניו מעט והחשן תלוי בקו בשרשרות וטבעות כמו שפורש בענין: (יז) **ומלאת בו**. על שם שהאבנים ממלאות גומות המשבצות המתקנות להם קורא אותן בלשון מלואים:

יח וְסִדְרָא תִּנְיָנָא אֲזַמְרַגְדִּין
 וְשִׁבְזִין וְסִבְהִלּוּם: יט וְסִדְרָא
 תְּלִיתָאָה קִנְפִּירִי טְרָקִיא וְעִין
 עֲגֵלָא:

יח וְהַטּוֹר הַשֵּׁנִי נִפְךְ סַפִּיר וַיְהִלֵּם:
 יט וְהַטּוֹר הַשְּׁלִישִׁי לָשֵׁם שְׁבוּ וְאַחֲלָמָה:

(18) And the second row: *Nofekh, sapir* and *yahalom*; (19) And the third row: *Leshem, shevo* and *achlamah*;

PROPHETS Ezekiel 43-44

נביאים יחזקאל פרק מג-מד

כה שִׁבְעָא יוֹמִין תַּעֲבֹד צִפְרִיא
 דְּחִטָּאָתָא לְיוֹמָא וְתוֹר בַּר
 תוֹרֵי וְדָכַר מִן עֲנָא שְׁלָמִין
 יַעֲבֹדוּן: כו שִׁבְעָא יוֹמִין
 יִכְפְּרוּן עַל מַדְבַּחָא וְיִדְכוּן
 יְתִיה וְיִקְרִיבוּן קוֹרְבָנֵיהּ:
 כז וַיִּשְׁלַמּוּן יַת יוֹמֵיא וַיְהִי
 בְיוֹמָא תְּמִינָאָה וְלֹהֵלָא יַעֲבֹדוּן
 כְּהִנְיָא עַל מַדְבַּחָא יְת
 עֲלוֹתָכוֹן וַיֵּת נִכְסֵת קוֹדְשִׁיכוֹן
 וַיִּתְקַבְּלוּן קוֹרְבָנֵיכוֹן בְּרַעֲוָא
 אָמַר יי אֱלֹהִים: א וְאַתִּיב יְתִי
 אוֹרַח תִּרְע מִקְדָּשָׁא בְּרָאָה
 דְּפַתִּיחַ לְמַדִּינְחָא וְהוּא אַחִיד:
 ב וְאָמַר יי לִי תִרְע הַדִּין אַחִיד יְהִי וְלֹא יִתְפַּתַּח וְאֲנִשׁ לֹא יַעוֹל בֵּיה אַרְי יי אֱלֹהָא דִּישְׂרָאֵל אֲתַגְּלִי עֲלוֹהִי
 וַיְהִי אַחִיד: ג לְרִבָּא יְהִי רִבָּא הוּא

כה שִׁבְעַת יָמִים תַּעֲשֶׂה שְׁעִיר־חַטָּאת לַיּוֹם וּפָר
 בֶּן־בָּקָר וְאֵיל מִן־הַצֹּאן תְּמִימִים יַעֲשׂוּ: כו שִׁבְעַת
 יָמִים יִכְפְּרוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְטָהְרוּ אֹתוֹ וּמִלְּאוּ יָדוֹ:
 כז וַיְכַלּוּ אֶת־הַיָּמִים וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְלֹהֵלָאָה
 יַעֲשׂוּ הַכֹּהֲנִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־עוֹלוֹתֵיכֶם וְאֶת־
 שְׁלָמֵיכֶם וּרְצִאתִי אֶתְכֶם נֹאם אֲדַנִּי יְדוּה: מד א וַיֵּשֶׁב
 אֹתִי דֶרֶךְ שַׁעַר הַמִּקְדָּשׁ הַחִיצוֹן הַפְּנִיָה קִדִּים וְהוּא
 סָגוּר: ב וַיֹּאמֶר אֵלַי יְדוּה הַשַּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יִהְיֶה
 לֹא יִפְתָּח וְאִישׁ לֹא יָבֹא בּוֹ כִּי יְדוּה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
 בָּא בּוֹ וְהָיָה סָגוּר: ג אֶת־הַנְּשִׂיא נְשִׂיא הוּא

(25) For seven days shall you prepare a he-goat for a sin-offering every day, and a young bull, and a ram from the flock, without blemish, shall they make. (26) For seven days shall they make atonement for the altar and purify it and dedicate it. (27) And when these days are ended, it shall be, that from the eighth day onward, the priests shall make your burnt-offerings upon the altar, and your peace-offerings; and I will accept you with satisfaction, says the Lord God. **44** (1) Then he brought me back by way of the outer gate of the Sanctuary, which faces the east; and it was closed. (2) Then says the Lord to me; This gate shall be closed, it shall not be opened, and no man shall enter by it; because the Lord, the God of Israel, comes by it, therefore it shall be closed. (3) As for the

RASHI

רש"י

(25) **Without blemish, shall they make** — for a burnt-offering. (2) **Comes by it** — in the future. (3) **The prince** — I give My permission [to him] since he is the prince and

(כה) תְּמִימִים יַעֲשׂוּ. לְעוֹלָה: (ב) יָבֹא בּוֹ. לְעֵתִיד לָבֹא: (ג) אֶת הַנְּשִׂיא. אֲנִי נוֹתֵן רְשׁוּת בִּי נְשִׂיא הוּא וְחֻשׁוֹב: הוּא יֵשֶׁב בּוֹ לְאָכַל לֶחֶם. בְּתוֹךְ חֻלְלוֹ:

is important. Shall sit in it to eat bread — in its space.

יִשְׁב־בוֹ (כתיב לְאֹכֹל-) לְאֹכַל-לֶחֶם לְפָנַי יְדוּה׃
 מִדְּרֹךְ אוֹלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּמִדְּרֹכּוֹ יֵצֵא׃
 יְתִיב בֵּיהּ לְמִיכַל לְחֵמָא קָדָם
 יִי מְאוּרַח אוֹלָמָא דְתַרְעָא יַעוּל
 וּמְאוּרַחֵיהּ יִפּוּק׃

prince, he, being the prince, shall sit in it to eat bread before the Lord; he shall enter by the way of the vestibule of that gate, and shall go out the same way.

RASHI

רש"י

By the way of the vestibule of that gate מְדַרְךְ אוֹלָם הַשַּׁעַר. מְזַרְחֵי יִפְנֹס לְעֶזְרָה וְכֵן יֵצֵא׃
 — by the eastern gate he shall enter the

Courtyard and will also leave [the same way]

Writings Mishlei 18

כתובים משלי פרק יח

ט גַּם מִתְרַפֶּה בְּמִלְאֲכָתּוֹ אִחַּהּ הוּא לְבַעַל מִשְׁחִית׃
 י מִגְדֹל-עֵז שֵׁם יְדוּהַ בּוֹ-יְרוּיֹץ צַדִּיק וְנִשְׁגָּב׃ יא הוֹן
 עֲשִׂיר קָרִית עֵזוֹ וּכְחוּמָה נִשְׁגָּבָה בְּמִשְׁפִּיתוֹ׃
 יב לְפָנַי-שָׂבֵר יִגְבֶּה לְבִ-אִישׁ וּלְפָנַי כְּבוֹד עֲנוּה׃
 יג מִשֵּׁיב דָּבָר בְּטָרֵם יִשְׁמַע אוֹלֵת הִיא לּוֹ וּכְלָמָה׃
 יד רוּחַ-אִישׁ יִכְלָפֵל מִחֲלָהּ וְרוּחַ נִכְאָה מִי יִשְׁאַנָּה׃
 ט וְאִף דְּמִתְרַפֶּה בְּעַבְדֻתֵיהּ
 ח חֲבָרָא הוּא לְגַבְרָא מְחַבְּלָנָא׃
 י מִגְדֹלָא דְעוֹשֵׁנָא שְׁמִיהּ
 יא דְאֵלֶהָא וּבִיהּ נִרְהֵט צַדִּיקָא
 יב וְנִתְרִים בֵּיהּ׃ יא מְזוּלִיהּ
 יג דְּעֵתִירָא קָרִיתָא דְעוֹשֵׁנִיהּ
 יד וּכְשׁוּרָא יְרוּם מְשֻׁרִיהּ׃ יב קָדָם
 טו תְּבָרָא יִתְרוּרָם לְבִיהּ דְּגַבְרָא
 טז וּקְדָם יִקְרָא עֲנוּתְנוּתָא׃
 יז מְחֻזָּר פְּתַגְמָא עַד לָא שְׁמִיעַ שְׁטִיּוּתָא לִיהּ וּבִהֲתַתָּא׃ יד רוּחֵיהּ דְּגַבְרָא תְּסוּכָר כְּרַהֲנִיהּ וְרוּחָא מְכַכְּתָא
 טז מִן נְטַעֲיָנִיהּ׃

(9) Also, he who is lazy in his work is akin to the one who destroys. (10) The name of the Lord is a tower of strength; the righteous runs into it, and is strengthened. (11) The rich man's wealth is his strong city, and like a strong wall in his chamber. (12) Before ruin the heart of man is haughty, but before honor is humility. (13) He who answers a matter before he hears it, it is his folly and shame. (14) The spirit of a man will sustain his infirmity; but who can bear a broken spirit?

RASHI

רש"י

(9) Lazy in his work — [i.e., a Torah scholar] separating himself from Torah. To the one who destroys — to Satan.

(10) וְנִשְׁגָּב — [means] and is strengthened.

(11) וּכְחוּמָה נִשְׁגָּבָה — his wealth is to him in his chamber. (14) The spirit of a man —

a man who accepts all with joy. יִכְלָפֵל — he tolerates and does not lose his strength. A broken spirit — who does not accept pain with joy.

(ט) מִתְרַפֶּה בְּמִלְאֲכָתּוֹ. פּוֹרֵשׁ מִן הַתּוֹרָה׃ לְבַעַל מִשְׁחִית׃ לְשָׁטָן׃ (י) וְנִשְׁגָּב. וּמִתְחַזָּק׃ (יא) וּכְחוּמָה נִשְׁגָּבָה. עֲשׂוֹרוֹ לּוֹ בְּחֻדְרֵי מִשְׁכִּיתוֹ׃ (יד) רוּחַ אִישׁ׃ גַּבְרָא הִמְקַבֵּל עָלָיו הַכֹּל בְּשִׂמְחָה׃ יִכְלָפֵל. יִסְבּוּל וְאִין כְּחוֹ סַר מְעָלָיו׃ וְרוּחַ נִכְאָה. שְׂאִינוּ שְׂמִיחַ בְּיַסּוּרֵין׃

Mishnah Bava Metziah, chapter 10

משנה בבא מציעא פרק י

(1) If a house [i.e., the ground floor] and an upper story, belonging to two people, collapsed [and the timber, stones and earth cannot be identified as to which story they have fallen from], both must share [proportionately] in the timber, stones, and earth. But [where applicable] we see which

stones [i.e., upper or lower] are more likely to have been broken [for example, if the bottom floor collapsed, we may assume that the broken stones on the bottom were originally on the bottom floor and the whole stones on the top of the pile, from the upper story. Or if the top floor was hit by a strong wind and toppled over thus falling from a greater height, we may then assume that the broken stones were originally on the upper story and each takes the corresponding stones]. If one [Reuvein] recognized some [whole] stones as his [own and the other (Shimon) admitted partially, i.e., that several of the stones claimed by Reuvein are in fact Reuvein's; however, regarding others he is not sure], he [Reuvein] can take them [since Shimon admits to a portion of the claim — מודה במקצת, he must now swear and since he says he doesn't know regarding the rest, he can't swear and therefore, must pay], but they are counted in his [Reuvein's] share [and Shimon may take an equal amount of other whole stones while the rest is divided. If Shimon states that he doesn't know if any of the stones belong to Reuvein, he swears that he doesn't know, and they divide everything]. (2) [In the case of a landlord who lives in] a house [i.e., the ground floor] and an upper story [was rented out, whereby he declared; I am renting you the upper story upon this house], if the [floor of the] upper story was broken through [an area of four cubits squared] and the landlord refuses to fix it, the inhabitant of the upper story can descend [to the lower floor] and live below, until he repairs the top [since he said; The **upper story upon this house**, he, in effect, pledged

רבנו עובדיה מברטנורא

א הבית והעליה של שנים. הבית של אחד, ועלייה של אחר: **שניהם חולקים.** לפי שאין ניכר אלו אבנים של עליון ואלו אבנים של תחתון: **ורואים אלו אבנים הראויות להשתבר.** שאם נחבט הבית מיסודו ונפל תחתיו, יש לדעת שהתחתונות נשברו. ואם עליונו של כותל נפל להלך ממנו הרבה, העליונות נשברו, שנפלו ממקום גבוה, והתחתונות שלישות שנפלו ממקום נמוך. ורישא דתנא שניהם חולקים, מיירי שנפל הכותל כלילה ופנו את האבנים מיד, וליכא למיקם אי בחבטה נפל ותתאה אתבור, אי בחבטה נפל ועלייתא אתבור: **מקצת אבניו.** והן שלמות: **נוטלן.** וכגון שהלה טוען בקצת מהן שהוא אמת, ובקצת אומר שאינו יודע, שכיון שהוא מודה במקצת הוה ליה מחוייב שבועה דאורייתא ואינו יכול לישבע, וכל המחוייב שבועה ואינו יכול לישבע משלם. אבל אם אמר על כולן איני יודע, ישבע שאינו יודע וחולק עם חברו בשוה: **ב הבית והעליה.** המשכיר לחבירו עלייה שעל גבי ביתו ואמר לו עלייה זו שעל גבי בית זה אני משכיר לך, ונפחתה העלייה בארבעה טפחים על ארבעה טפחים, דהשתא אם בא זה להשתמש בעלייה צריך שישתמש חציו למעלה וחציו למטה: **ואין בעל הבית רוצה לתקן.** העלייה: **הרי בעל העליה יורד ודר למטה.** לגמרי. דהא שעבד ביתא לעלייה. ולא כפינן ליה לדור חציו למעלה וחציו למטה: **מעזיבה.** טיח של טיט שנותנים על התקרה. רבי יוסי סבר מעזיבה אשוויי גומות היא, ואשוויי גומות על העליון לאשוויי. ורבנן סברי מעזיבה אחוזקי תקרה

א הבית והעליה של שנים שנפלו, שניהם חולקים בעצים ובאבנים ובעפר, ורואים אילו אבנים הראויות להשתבר. אם היה אחד מהן מכיר מקצת אבניו, נוטלן ועולות לו מן החשבון: **ב הבית והעליה של שנים, נפחתה העליה ואין בעל הבית רוצה לתקן, הרי בעל העליה יורד ודר למטה, עד שיתקן לו את העליה.**

the house to the upper story]. Rabbi Yose says; The lower one must provide the ceiling beams [which are, in fact, the floor beams for the upper story] and the upper one the plaster [since the plaster serves as that which straightens his floor; however, the *Tanna Kamma* maintains that the plaster also strengthens the beams of the lower floor's ceiling]. (3) If a house [i.e., the ground floor] and an upper story, belonging to two, collapsed, and the owner of the upper story asked the house owner to rebuild, while the latter declined, the former may build the house [i.e., the lower story] and live there, until he [the latter] reimburses him for his expenses [and then he leaves and rebuilds the upper story]. Rabbi Yehudah says; [Once he reimburses him, the house is once again his, retroactive from when completed] then this man lived in his neighbor's house and must pay him rent [and even though, had he not rebuilt the house, there would have been no house from which to collect rent, however, Rabbi Yehudah holds, if one benefits, even though the other does not lose, he pays for the benefit]. Rather, the owner of the upper story builds the house, the upper story and the roof, and then lives in the house [the lower floor] until he is reimbursed [since he could live in the upper story, he does not benefit from living in the lower floor and, therefore, does not have to pay anything]. (4) So, too, if an olive press was built in a rock and above it was a garden [belonging to another person], and the roof of the press broke through [an area of four cubits squared], the owner of the garden can descend and plant below [on the floor of the olive press], until the owner of the press repairs the vaulting [to provide support for the garden above]. If a wall or a tree fell into a public thoroughfare and caused damage, he [its owner] is free from liability [since this was an unavoidable accident]. But if he was given a [fixed] time [by the Court, usually thirty days] to remove the tree or the wall, and they

רבי יוסי אומר, התחתון נותן את התקרה, והעליון את המעזיבה: ג הבית והעליה של שנים שנפלו, אמר בעל העליה לבעל הבית לבנות, והוא אינו רוצה לבנות הרי בעל העליה בונה את הבית ודר בתוכו עד שיתן לו את יציאותיו. רבי יהודה אומר, אף זה דר בתוך של חברו צריך להעלות לו שכר, אלא בעל העליה בונה את הבית ואת העליה ומקרה את העליה, ויושב בבית עד שיתן לו את יציאותיו: ד וכן בית הבד שהוא בנוי בסלע, וגנה אחת על גביו, ונפחת, הרי בעל הגנה יורד וזורע למטה עד שיעשה לבית בדו כפין. הכתל והאילן שנפלו לרשות הרבים והזיקו, פטור מלשלם. נתנו לו זמן לקץ את האילן ולסתור את הכתל, ונפלו בתוך הזמן, פטור, לאחר

רבנו עובדיה מברטנורא

היא, ואחוזקי תקרה תחתון בעי לאחוזקי. והלכה כחכמים: ג הבית והעליה של שנים. בית של זה ועלייה של זה: אומר בעל עליה לבעל הבית לבנות. החומה והתקרה התחתונה המוטלין עליו לבנות: בונה הבית. ותקרה התחתונה שעליו, ויושב בבית עד שיתן לו יציאותיו, ואחר כך יוצא ממנו ובונה עלייתו: רבי יהודה אומר אף זה דר בתוך של חברו. אם כן הוא, בעל העליה זו כשזה מחזיר לו יציאותיו נמצא שדר כל הימים הללו בתוך של חברו. ואף על פי שזה אינו חסר דהא בלאו הכי לא הוי בני לה, מכל מקום זה נהנה, שאלולי בית זה לא היה לו דירה לדור שם. וקסבר זה נהנה וזה אינו חסר, חייב. אלא בונה את הכל, ומקרה את העליה. למעלה וכל הצריך לה: ויושב בבית. התחתון, דהוי ליה זה לא נהנה, שהרי עלייתו מוכנת לו לדור בה, וזה לא חסר, דהא לא הוה בני לה ולא חזיא ליה: ד בית הבד. בית לעצור זיתים: וגנה אחת על גביו. ובית הבד של אחד וגינה של אחר: ונפחת. בארבעה טפחים על ארבעה טפחים ואינו ראוי לזרוע כבתחילה: כיפין. תקרה עשויה בעגול כמין קשת ועליה יתן בעל הגנה

fell — if within the [thirty day] period, he is not liable; after that, however, he is liable. (5) If a man's wall was near his neighbor's garden and it collapsed [into the garden], and when he demanded, that he remove the stones, he replied; they are now yours [and remove them yourself], he is not listened to. [On the other hand,] if, after the latter agreed [to the proposal and removed the stones] he, [the owner of the wall] said, here are your expenses [for removing the stones], and I will take back mine [the stones], he is [likewise] not listened to. If a man hires a worker to collect straw or stubble, and when he demands his pay says to him; Take what you

collected [from the straw] for your wage; he is not listened to. If, after he agreed [to the proposal], he said to him; Here is your payment, and I will take my property; he is [likewise] not listened to. If one takes out manure onto a public thoroughfare, the one who carries it, carries, and the one who [removes and] applies it to the field, applies [and removes it immediately, i.e., the one who carries it out must make sure that there is one to remove it since it may not remain on the street]. [Lime] mortar may not be soaked in the street nor may bricks be formed [and allowed to dry] there. However, clay [or cement, to be used right away] may be kneaded in the street but, not for bricks [i.e., kneading clay to be used for bricks, even though he removes them for actual forming and drying onto his own property, is prohibited (Tiferet Yisrael)]. When one is building in a public street [i.e., coming up to the street, where he stands on the street in order to build it], the one who brings the stones, brings them, and the builder lays them [immediately; they may not remain on the street]. If [during the short interval when he is permitted to have the stones or mix the mortar on the public street] he causes damage, he must pay. Rabban Shimon ben Gamliel says; One may prepare his materials even thirty days beforehand [and store them on the street and he is not responsible for any damage caused by them; the *halachah* does not follow Rabban Shimon ben Gamliel]. (6) If two gardens are situated [side by side] one above the other, and vegetables grow between them

רבנו עובדיה מברטנורא

עפר וזרע: פטור מלשלם. דמאי הוה ליה למיעבד, אנוס הוא: נתנו לו זמן. בית דין, שלשים יום לטתור ולקוק; ה ונפל. לתוך גינת חבירו: הגיעוף. זכה בחן ופנה אותו לעצמך: אין שומעין לו. אם אין זה רוצה אין קונה אותו, וחיוב הלה לפנותו: בתבן ובקש. ללקט לו משלו או משל הפקר: אין שומעין לו. אע"ג דבכל דוכתא אית לן שוה כסף בכסף, גבי שכיר אינו כן, דלא תלין פעולת שכיר כתיב, אמאי דאתני בהדיה משמע: המוציא מוציא והמזבל מזבל. כשזה מוציא מן הרפת לרשות הרבים יחא מוכן הנושא לזבל, ואינו רשאי להשהותו שם: גובלין טיט. לתת מיד בבנין: והבונה בונה. מקבלן מיד המביא ובונה: מתקן. מזמן ברה"ר כל שלשים יום, ואינו חייב בנוקין. ואין הלכה כרשב"ג: ו שתי גינות. של שני בני אדם סמוכות זו לזו. האחת קרקעיתה גבוהה, ושאלה קרקעיתה נמוך: והירק

הזמן, חיב: ה מי שהיה כתלו סמוך לגנת חברו ונפל, [ואמר לו פנה אבניך], ואמר לו הגיעוף, אין שומעין לו, משקבל עליו אמר לו הילך את יציאותיך ואני אטל את שלי, אין שומעין לו. השוכר את הפועל לעשות עמו בתבן ובקש, ואמר לו תן לי שכרי, ואמר לו טל מה שעשית בשכרך, אין שומעין לו, משקבל עליו ואמר לו הילך שכרך ואני אטל את שלי, אין שומעין לו. המוציא ובל לרשות הרבים, המוציא מוציא והמזבל מזבל. אין שורין טיט ברשות הרבים, ואין לובנים לבנים. אכל גובלין טיט ברשות הרבים, אכל לא לבנים. הבונה ברשות הרבים, המביא אבנים מביא והבונה בונה. ואם הזיק, משלם מה שהזיק. רבן שמעון בן גמליאל אומר, אף מתקן הוא את מלאכתו לפני שלשים יום: ו שתי גנות זו על גב זו והירק

[on the wall that extends from the floor of the lower garden to the floor of the higher garden], Rabbi Meir says; They belong to [the owner of] the upper garden [since they are growing from his soil]; Rabbi Yehudah says; to the [owner of the] lower garden [because they are in the air of his property]. Said Rabbi Meir; Should the owner of the upper garden wish to remove his earth, there would be no vegetables. Said Rabbi Yehudah; Should the lower one wish to fill up his garden [with soil, thereby making it level with the upper garden], there would be no vegetables. So Rabbi Meir replied; Since both can prevent one another [from having the vegetables], we should consider from where the vegetables draw their sustenance [and give it to the owner of that soil]. Rabbi Shimon says; As far as [the owner of] the upper garden can stretch out his hand and take, belongs to him [since it is his soil; thus concurring with Rabbi Meir], while the rest [growing below his reach] belongs to [the owner of] the lower garden [since it is beneath his dignity to ask permission from the owner of the lower garden to enter in order to collect the vegetables, we, therefore, assume that he allows the other to take them].

רבנו עובדיה מברטנורא

בנתים. בזקפת הגובה, שזו גבוה מזו: **של עליון.** שהרי עפרו הוא ומשלו הוא יונק: **של תחתון.** שעל אוירו היא מונחת: **מאחר ששניהם יכולים למחות.** שלא יהא ירק זה כאן. עליון ליטול עפרו, ותחתון למלאות גינתו: **רואין מזהיכן ירק זה חי.** ממקום שהוא יונק וגדל. ולו ינתן: **כל שעליון יכול לפשוט ידו וליטול הרי אלו שלו.** כדקאמר רבי מאיר. הואיל ומעפרו הוא חי: **והשאר של תחתון.** דעליון גופיה אפקורי מפקיר ליה לגבי דתחתון. שגנאי הוא לו ליטול רשות ליכנס לתוך של חבירו וללקחו. והלכה כרבי שמעון:

Gemara Bava Metziah, 107b

Rabbi Chanina said: Everything [i.e., all illness] is from Heaven, except [exposure to] cold draughts, as it is written, "Cold draughts are in the way of the crooked; he that guards his soul distances himself from them." [The word **צנים** means thorns, but can also mean cold, from the word **צינה**.] Rabbi Yose bar Chanina said: This refers to the excretions,

for a Master said; The nasal and ear excretions are injurious when in great quantities, but beneficial in small. Rabbi Elazar said: This refers to [diseases of the] gall. It has been taught likewise; by *machalah* [מחלה מקרבך] (Exodus 23:25) "sickness," illness caused by the gall is meant; and why is it called "*machalah*?" Because it sickens the whole human body. Alternatively, because [מחלה equals numerically 83 and] eighty-three illnesses are dependent

בינתים, רבי מאיר אומר, של עליון. רבי יהודה אומר, של תחתון. אמר רבי מאיר, אם ירצה העליון לקח את עפרו אין כאן ירק. אמר רבי יהודה, אם ירצה התחתון למלאות את גנתו אין כאן ירק. אמר רבי מאיר, מאחר ששניהן יכולין למחות זה על זה, רואין מהיכן ירק זה חי. אמר רבי שמעון, כל שהעליון יכול לפשוט את ידו ולטול, הרי הוא שלו, והשאר של תחתון:

גמרא בבא מציעא דף ק"ז:

אמר רבי חנינא הכל בידי שמים הוץ מצנים פחים שנאמר (משלי כ"ב) צנים פחים בדרך עקש שומר נפשו ירחק מהם. רבי יוסי בר חנינא אמר זו צואה דאמר מר צואת החוטם וצואת האוזן רבן קשה ומיעוטן יפה. רבי אלעזר אמר זו מרה. תניא נמי הכי מחלה זו מרה. ולמה נקרא שמה מחלה שהיא מחלה כל גופו של אדם. דבר אחר מחלה ששמונים ושלושה חלאים

upon the gall, and all of them may be rendered harmless by eating one's morning bread with salt and drinking a jugful of water. Our Rabbis taught: Thirteen things were said of the morning bread: It is an antidote against heat [in the summer] and cold [in the winter], winds and demons; instills wisdom into the simple [by being satiated he is tranquil and thus can study better], causes one to triumph in a lawsuit [his tranquility causes him to state his case better], enables one to study and teach the Torah, to have his words heeded [tranquility causes eloquence], and retain scholarship; he [who partakes of it] does not perspire, lives with his wife and does not lust after other women; and it kills the worms in one's intestines. Some say; it also expels jealousy and induces love [for fellow humans, i.e., a hungry man upsets easily]. Rabbah asked Rava bar Mari: From where comes the proverbial expression, "Sixty runners speed along, but cannot overtake him who breaks bread in the morning;" also the Rabbinical dictum, "Arise early and eat — in summer, on account of the heat, in winter, on account of the cold?" — He replied: Because it is written, "They shall not hunger nor thirst; neither shall the cold nor sun smite them." (Isaiah 49:10) Thus, "the cold or sun shall not smite them," because "they shall neither hunger nor thirst." Said he to him: You deduce it from that verse; but I, from this: "You will serve the Lord your God and He will [thereby] bless your food and your water; [and I shall remove illness from your midst.]" "You will serve the Lord your God" — this refers to the reading of the *shema* and prayer; "and He will [thereby] bless your food and your water" — to bread and salt and a jug of water. Afterwards; and I shall remove illness from your midst.

תלויים במרה וכלן פת שחרית במלה וקיתון של מים מבטלתן. תנו רבנן שלשה עשר דברים נאמרו בפת שחרית מצלת מן החמה ומן הצנה. ומן הזיקין. ומן המזיקין. ומחכימת פתי. וזוכה בדין ללמוד תורה וללמוד. ודבריו נשמעים. ותלמודו מתקיים בידו. ואין בשרו מעלה הבל. ונזקק לאשתו ואינו מתאנה לאשה אחרת. והורגת כנה שבבני מעים. ויש אומרים אף מוציא את הקנאה ומכניס את האהבה. אמר ליה רבה לרבא בר מרי. מנא הא מילתא דאמרי אינשי שתין רהוטי רהוט ולא מטו לגברא דמצפרא כרף. ואמרי רבנן השכם ואכול בקיץ מפני החמה ובחורף מפני הצנה אמר ליה דכתיב (ישעיה מ"ט) לא ירעבו ולא יצמאו ולא יכם שרב ושמש לא יכם שרב ושמש כיון דלא ירעבו ולא יצמאו. אמר ליה את אמרת לי מהתם. ואנא אמינא לך מהכא (שמות כ"א) ועבדתם את ה' אלהיכם וברך את לחמך ואת מימך. ועבדתם את ה' אלהיכם זו קריאת שמע ותפלה. וברך את לחמך ואת מימך זו פת במלה וקיתון של מים מכאן ואילך (שם) והסירותי מחלה מקרבך:

זוהר תצווה דף קפ"א ע"א

רוגזיה דרבנן במלי דאורייתא רוגזיה דרבנן למיחב וקרא לאורייתא וכלא לפולחנא דקדשא בריד הוא הוי לכך נאמר כי יי אלהיך אש אוכלה הוא אל קנא. אבל אי במלין אחרנין לאו פולחנא דקדשא בריד הוא האי בגין דבכל חטאים דקא עביד בר נש לאו איהו עבודה זרה ממש כהאי ואסיר לקרבא כהדיה דהאי. ואי תימא הא לשעתא הנה דעבר ותרר אהדר. לאו הכי דכיון דאעקר קדושה דנפשיה מניה ומאתריה והוא אל זר מקפח ההוא אתר אתתקף ביה ולא שבכי ליה בר כד אתדכי בר נש מכל וכל ועקר ליה לעלמין ולבתר אשתדל לאתקדשא ולאמשכא קדושה עליה. כדן ולואי דיתקדש. אמר ליה רבי יוסי אתקדש ממש. (ס"א אמאי והא אתדכי ואתקדש) אמר ליה תא הוי בשעתא דאיהו עקר קדושה דנפשיה ושריית באתריה ההוא אל זר דאקרי טמא אסתאב בר נש וסאיב לטאן דקריב

בְּהִרְיָה וְהִיא קְדוּשָׁה עֲרַקְתָּ מִנִּיה וּכְיוֹן דְּעֲרַקְתָּ מִנִּיה זְמַנָּא חֲדָא כְּמָה דְיַעֲבִיד בַּר נִשׁ עוֹד לֹא תִיתּוּב לְאַתְרָהּ. אָמַר לִיה אִי הֲכִי כְּמָה מְסַאֲבִין אִינוּן דְּמִתְדַכְּאֵן. אָמַר לִיה שְׂאֵנִי מְסַאֲבִין אַתְרָא דְלֹא יָכִיל לְמַעֲבַד יְתִיר. אָבֵל דָּא שְׂנִיָּיא מְכַלָּא דְכָל גּוּפָא סְאִיב מִגּוּ וּמְבַר וּנְפִשָׁא וְכֻלָּא מְסַאֲבִין וּשְׂאֵר מְסַאֲבִין דְּעֻלְמָא לֹא אִיהוּ אֵלָּא גּוּפָא לְבַר בְּלִהוּדוּי וּבְגִין כִּדְּ כְּתִיב חֲדָלוּ לְכֶם מִן הָאֲדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאָפוּ דְאַחֲלַף קְדוּשָׁה דְמֵאֲרִיה בְּגִין אִפּוּ דְדָא אִיהוּ מְסַאֲבִין דְּמְסַאֲבִין כְּלָא. כִּי בְמָה נְחֻשְׁב הוּא. בְּמָה עֲבוּדָה זְרָה וְדָאִי נְחֻשְׁב אִיהוּ. תָּא חֲזִי הָאִי אִיהוּ רִוּגָא דְאִיהוּ עֲבוּדָה זְרָה סְטְרָא אַתְרָא כְּמָה דְאִמְרִין דְּבַעֲי בַר נִשׁ לְאַבְאֲשָׁא גְרַמְדִי. וְכִתִּיב בְּתַרְיָה אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֵר. תִּשְׁמֵר דָּא סְטְרָא דְקְדוּשָׁה דְּבַעֲי בַר נִשׁ לְנִטְרָא לִיה וְלֹא יִחַלֵּף לִיה בְּגִין סְטְרָא אַתְרָא:

Yosef le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Sha'arei Kedusha, Part 2, Chapter 4

מספר שערי קדושה ח"ב שער ד'

Sadness prevents a person from serving God, and the fulfilling of commandments, [it prevents] studying Torah, and concentrating while praying. It negates [one's] good intentions to serve God. It is the debut, the beginning of the evil impulse's enticement, even of a righteous person, by showing him that he has no benefit from serving God because troubles come upon him, and so on. And he also comes upon a person in the form of piety, saying to him; How can you possibly think that a lump of earth, maggots, and worms can come close and sanctify himself with the Holiness of the King of the Universe? As it is written; (Proverbs 24:7) "Wisdom is [as unattainable] to a fool as precious stones," and as it is written (Job 35:7), "If you are righteous, what will you give Him?" It [sadness] causes the Divine Spirit to be removed from him. The opposite occurs when a person serves Him, may He be blessed, joyfully, as it is written (Psalms 100:2), "Serve God joyfully," because joy adds great desire and love, and enables a person to be attached to Him, may He be blessed.

הַעֲצָבוֹת גּוֹרְמֵת מְנִיעַת הָעֲבוּדָה וְקִיּוּם הַמִּצְוֹת וּבטוֹל עֵסֶק הַתּוֹרָה וְכוּנוֹת הַתְּפִלָּה וּמְבַטֵּל מִחֻשְׁבָּה טוֹבָה לְעֵבֹד אֶת ה'. וְהִיא שְׁעַר הַתְּחִלַּת גִּירוּי הַסֵּתֶת הַיֵּצֵר הָרַע. אִפְלוּ אִם הוּא צְדִיק. בְּהִרְאוֹתוֹ כִּי אֵין לוֹ תוֹעֲלַת בְּעֲבוּדָה בְּהִיּוֹת יִסּוּרִין עֲלָיו וכו'. וְגַם כִּי בָּא עֲלָיו בְּדֶרֶךְ חֲסִידוּת. בְּאִמּוֹר לוֹ אִיךָ יַעֲלֶה בְּדַעְתְּךָ גּוֹשׁ עֶפֶר רְמָה וְתוֹלַעַה לְהִתְקָרֵב בְּקִדּוּשֵׁת מְלִכּוּ שֶׁל עוֹלָם וּכְמוֹ שְׁפָתוֹב (מְשַׁלֵּי כ"ד) רֵאמוֹת לְאֹוִיל חֲכָמוֹת וְגו' וּכְמוֹ שְׁפָתוֹב (אִיּוֹב ל"ה) אִם צְדָקָת מַה תִּתֵּן לוֹ וְגו'. גַּם גּוֹרְמֵת סְלוֹק רוּחַ הַקֹּדֶשׁ מֵעֲלָיו. וְהַהֲפֹךְ בְּהִיּוֹתוֹ עוֹבֵד יִתְבַּרֵּךְ בְּשִׂמְחָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים ק) עֲבַדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה כִּי הִשְׂמַחְהָ מוֹסִיפָה חֶשֶׁק רַב וְאַהֲבָה לְהַדְבִּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ:

Practical Law:

הלכה

Rambam, Laws of Reciting Shema, Ch. 3

הרמב"ם הלכות קריאת שמע פרק ג'

(1) If excrement is passing by, for example, if it is floating on the water, it is forbidden to recite [the Shema] opposite it. A pig's mouth is considered like passing excrement. It is forbidden to recite Shema opposite it until he move

א צוֹאָה עוֹבְרַת כְּגוֹן שֶׁהִיְתָה שְׁטָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם אָסוּר לְקַרֹּת כְּנִגְדָּהּ וּפִי חוֹזֵר בְּצוֹאָה

away a distance of four cubits. (2) If someone is reciting [the *Shema* as he is moving], and he comes to a filthy place, he should not put his hand over his mouth and continue reciting, rather, he should stop until he passes the place. So, too, if a person passes gas while he is reciting, he should stop until the odor ceases, and then he continues reciting. The same applies to words of Torah. If another person passes gas, even though he must stop if he is reciting the *Shema*, he need not stop for words of Torah. (3) If he is reciting the *Shema* in a room and he becomes unsure whether or not there is excrement or urine in the room, he is permitted to continue

reciting. If he is reciting the *Shema* by a refuse pile and he becomes unsure whether or not there is excrement there, he may not continue reciting until he checks, because a refuse pile is assumed to be a place of filth. But if he is uncertain about the presence of urine, even by a refuse pile, he is allowed to recite the *Shema*.

עוברת דמי. ואסור לקרות בנגדן עד שיעברו ממנו ארבע אמות: ב הדיה קורא והגיע למקום הטינופת לא יגיה ידו על פיו ויקרא אלא יפסיק עד שיעבור מאותו מקום. וכן הקורא שיצתה ממנו רוח מלמטה יפסוק עד שתכלה באשה וחזור לקריאתו. וכן בדברי תורה יצתה רוח מחבירו אף על פי שמפסיק לקריאת שמע אינו פוסק לדברי תורה: ג הדיה קורא קריאת שמע בבית ונסתפק לו אם יש שם צואה או מימי רגלים או אין שם הרי זה מתר לקרות. הדיה קורא באשפה ונסתפק לו אם יש שם צואה או אין שם לא יקרא עד שיבדוק. שחזקת האשפה שהוא מקום הטינופת. אבל ספק מי רגלים אפלו באשפה מתר לקרות:

TETZAVEH FOR THURSDAY TORAH

תצוה ליום המישי תורה

כיון בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי הה אחרונה דשם ב"ן לקנות הארת רוח משבת הבאה

כ וסדרא רביעאה כרום ימא
ובורלא ופנטרי מרמץן דדהב
יהון באשמוותהון: כא ואבניא
יהון על שמחת בני ישראל

ד והטור הרביעי תרשיש ושהם וישפה
משבצים זהב יהיו במלואתם: כא והאבנים
תהיין על-שמת בני-ישראל שתים עשרה

(20) And the fourth row: *Tarshish*, and *shoham* and *yoshfeih*. They will be housed in gold, filling the complete depth [of their settings]. (21) The stones will have on them the names of the sons of Israel, [each of] their names on

RASHI

(20) [Housed in gold,] filling the complete depth [of their settings] —
The [stones in the four] rows will be במלואתם
("fill the complete depth [of their settings]"),
i.e., [each stone will be completely]

encompassed by its gold housing, [for each housing was made] to sufficient depth as to be filled by the thickness of the stone. This, then, is the meaning of במלואתם, that is to say, the depth of the setting-cavities will be exactly equivalent to the thickness of the stones that fill

רש"י

(כ) משבצים זהב. יהיו הטורים במלואתם מוקפים משבצות זהב בעומק שעור שיתמלא בעובי האבן זהו לשון במלואתם כשעור מלוי עבין של אבנים יהיה עומק המשבצות לא פחות ולא יותר: